

κατορθοῦσι νὰ κατέχωσι μόνοι τοὺς χώρους ἐν οἷς
βιοῦσι. Καὶ αὐτὸς ὁ ἐλέφας φεύγει πρὸ αὐτῶν.
« Ἡ ὑπεροχὴ τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς τακτικῆς
ὡς καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς
ζῷοις, εἶνε καταφανεστάτη» παρατηρεῖ ὁ Οὐζῶ.

Ἔπετα: τὸ τέλος.

... Α.

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Μιά μάνα ἐγέννησε παιδί, μονάκριβο παιδάκι,
τὸ γέννησε, τ' ἀνάθρεψε μὲ τῆς καρδιάς τὴ γάλα,
νανούρισε τὸν ὕπνο του μὲ πόνο καὶ λαχτᾶρα
καὶ μέτραγε ταῖς ὥρας του ὡς ποῦ νὰ μεγαλώσῃ.
Πέντε χρόνους τῶκανε κ' ἄρρωστια δὲν τὸ βροῦκε
καὶ μέσ' ἔς τὰ πέντε ἄρρωστια δὲν τὸ θανάτου.
— Ἄγιε Νικόλα, πρόφθασε καὶ γιάνει τὸ παιδί μου,
κ' ἂν τοῦ χαρίσῃς τὴ ζωὴ θεὸ νὰ σοῦ φέρω τάμμα
λαμπάδα σὰν τὸ μπόι του ἔς τὰ πόδια σου νὰ καίῃ.
Κι' ὁ ἅγιος δὲν τὴν ἀκούσε κ' ὁ Θεὸς δὲν τὴν ἀκούει
κ' ὁ Χάρος ἦλθε μιὰ νυχτιὰ καὶ πῆρε τὴ ζωὴ του
κ' ἔχασ' ἡ μάνα τὸ παιδί καὶ τὸ μονάκριβό της.
Θέ μου, ποῦ δίνεις ἔς τὴν καρδιά κάθε χαρὰ καὶ πόνο
λυπήσου τὴ μανούλα σου καὶ παρηγόρησέ την...
Παρηγορεῖτ' ὁ χωρισμός καὶ γιάνει κάθε πόνος
μὰ ὁ πόνος τοῦ μονάκριβου παρηγοριὰ δὲν ἔχει!
Τὸ κλαίγ' ἡ μάνα ἀπὸ βραδὺς ὡς ποῦ νὰ ξεμερώσῃ
καὶ μέσα ἔς τὰ χαράγματα τραβάει ἔς τὸ κοιμητήρι
καὶ ἔς τὸ μικρὸ τὸ μνημᾶ του γονατισμένη κλαίει.
— Παιδάκι μου, τί σοῦκανα καὶ μ' ἄφησες μονάχῃ;

Ἐ τὴν τὴν τὴν παραπένσι, ἔς τὴ λαύρα τῆς καρδιάς της
κουράστηκαν τὰ μάτια της νὰ κλαῖνε νύκτα-μέρα
κ' ἐκλείσανε τὰ βλέφαρα καὶ τὴν ἐπῆρ' ὁ ὕπνος
κ' ἔφερ' ὄνειρα γλυκὰ ἔστην ὄρφανὴ τὴ μάνα:
Τῆς φάνηκε πῶς ἦταν ἔστὸ κοιμητήρι μέσα
κ' οὔτε κιβούρια φαίνονταν κ' οὔτε σταυροὶ καὶ πλάκες
κ' οὔτε κλαψάρικαις ἰτῆραις καὶ μαύρα κυπαρίσσια,
μόν' ἦταν ἀνθοστόλιστα μικρὰ περιβολάκια
καὶ ἔστὸ καθένα μιὰ ψυχὴ ἔστὰ κάτασπρα ἄνυμνη
μὲ τὴ θωριὰ ποῦχε ἔστὴ γῆ πρὶν ν' ἀπεθῶνῃ ἀκόμα.
Ἡ μαύρη μάνα ἐκύτταγε καὶ νάθρη τὸ παιδί της
καὶ νὰ, τὸ βλέπει ἔστὴ γωνιά ἔς ἕνα περιβολάκι
ποῦ σκάλιζε κ' ἐπότιζε κ' ὀποσωμοῦς δὲν εἶχε.
Κανένας δὲν εἰμπόρεσε τὸ δρόμο της νὰ φράξῃ
καὶ τρέχει ἔστὸ παιδάκι της, ἔστην ἀγκαλιὰ τὸ σφίγγει.
— Παιδάκι μου, τί σοῦκανα καὶ μ' ἄφησες μονάχῃ;
δὲν μοῦ μιλεῖς παιδάκι μου δὲν νοιώθεις τὰ φιλιὰ μου;
Γιατ' εἶν' τὰ μάτια σου θολὰ, τὰ μάτια σου κλαμένα
κ' ἕνα πικρὸ παράπονο ἔστην ὄψι σου σκορπιέται;
— Μανούλα μου, δὲν μ' ἀγαπᾶς, δὲν μ' ἀγαπᾶς καθόλου.
— Τί λές, καλὸ παιδάκι μου, τί λές γλυκὸ παιδί μου;
Ἡ μάνα σου δὲν σ' ἀγαπᾶ ποῦ κλαίγει νύκτα-μέρα;
ποῦ κά' αὐγὴ ἔς τὸν τάφο σου γονατισμένη στέκει
καὶ πλένουνε τὴν πλάκα σου τὰ δάκρυα ἀπ' τὴν καρ-
[διὰ της
κ' ἀφοῦ τὴν πλάκα πλένουνε κυλοῦν κατὰ τὸ χῶμα
κ' ἀτέλειωτα ποτίζουνε τὸ μαῦρο κυπαρίσι;
Τί λές καλὸ παιδάκι μου, τί λές γλυκὸ παιδί μου;
— Μανούλα μου, δὲν μ' ἀγαπᾶς, δὲν μ' ἀγαπᾶς καθόλου.
θωρεῖς τριγύρω τοὺς ἀνθούς καὶ τὰ περιβολάκια;
αὐτ' εἶν' οἱ τάφοι τῶν παιδιῶν ὅσα μικρὰ πεθαίνουν.
Τὰ παίρνει ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴ γῆ καὶ γίνοντ' ἀγγελουδία,
τοὺς δίνει καὶ μιὰ πῆχυ γῆ νὰ σκάβουν νὰ ποτίζουν,

καὶ κάθε αὐγὴ τοῦ φέρνουνε ἔς τὰ πόδια τοῦ λουλούδια
καθένα ἀπ' τὸ περβόλι του κ' ἀπὸ τὰ λούλουδά του
κ' ὅποιο παιδί δὲν εἰμπορεῖ λουλούδια νὰ τοῦ φέρῃ
οἱ ἄγιοι τὸ μαλόνουνε κ' οἱ ἄλλοι τ' ἀποδιώχνουν
καὶ δὲν τ' αἰκονουνε νάλλῃ ἴμποροτὰ ἔς τὸν ἅγιο θρόνο
ποῦ κάθεται ὁ πατέρας μας κ' ὅλην τῆς γῆς πατέρα.
Εἶχα κ' ἐγὼ μανούλι μου μιὰ φτωχικὴ ἀνεμῶνῃ
κ' ἐχθὲς ποῦ ἦλθεο κ' ἔκλαιγες γονατιστὴ ἔστὴ πλάκα
ἔσταλάξ' ἕνα δάκρυο ἔστην ἀνεμῶνῃ ἐπάνω
καὶ τὴν φλόγα τῶκαιγε τὸ δάκρυό σου ἐκεῖνο
ποῦ μάρανε τὸ λούλουδο καὶ τοῦπεσαν τὰ φύλλα.
Τώρα σὰν θάλλῃ ἡ χαραυγὴ καὶ θάλλουν κ' οἱ ἀγγέλοι
καὶ κράζουν ὅλα τὰ παιδιά νὰ φέρουν τὰ λουλούδια,
τί λούλουδο, μανούλι μου, θῶχω κ' ἐγὼ νὰ φέρω,
ἀφοῦχα ἕνα μοναχὸ καὶ τῶκαψες κ' ἐκεῖνο
μὲ τὰ θερμὰ σου δάκρυα; . .

Ἐβύτηνσ' ἡ μητέρα
κ' ἔχασε τὸ παιδάκι της μαζῆ μὲ τ' ὄνειρό της . . .
Μάνα φτωχί, μάνα ὄρφανή, δυστυχισμένη μάνα,
κατάπιε τα τὰ δάκρυα μὴν τυχῆ καὶ σταλάξουν,
γιατ' ἔχουν φλόγα καὶ φωτιὰ κ' ὅπου κ' ἂν πέσουν
[κλαῖνε!

ΓΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατασκευὴ ἀδαμάντων ἐκ τῆς σακ-
χάρως. Θερμαίνοντες εἰς ὑψηλοτάτην θερμοκρα-
σίαν τὸν διὰ καύσεως τοῦ σακχάρου προελθόντα ἄν-
θρακα κατώρθωσαν νὰ παραγάγωσιν ὄρειοτάτους
κρυστάλλους δυναμένους νὰ χαράξωσι τὸν χαλαζικὸν
καὶ τὸ τοπάκιον. Ὁ ἐξ Ἐδιμβούργου κ. Μάρσδεν πι-
στεύει ὅτι κατεσκεύασεν ἀδαμάντα ἐκ τῆς σακχάρως
ποιούμενος χρῆσιν τῆς ἀκολουθοῦ μεθόδου.

Ἐποβάλλει εἰς ὑψηλοτάτην θερμοκρασίαν ἐπὶ ἐξ
ὥρας μίγμα ἀνθρακος σακχάρου καὶ νιτρικοῦ ἀργύ-
ρου. Μετὰ τοῦτο ἐπιφέρει βραδείαν ψύξιν καὶ ἀραι-
ρεῖ τὸν ἀνθρακα διὰ τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος. Τὸ ὑπολει-
φθὲν συνίσταται ἐξ ἀνθρακος, γρασίτου καὶ τιῶν λαμ-
πρῶν κρυστάλλων, οἷτινες εἶναι ἀναμφιβόλως ἀδά-
μαντες κατὰ τὸν κ. Μάρσδεν, διότι χαράττουσι τὸν
σάπφειρον. Ἐργαζόμενοι ἐπὶ μεγάλειτέρου ποσοῦ ὑ-
λης, ἴσως κατορθώσωσι νὰ κατασκευάσωσι μεγαλει-
τέρους κρυστάλλους, οὓς νὰ χρησιμοποιήσωσιν ἀντὶ
τοῦ ἀδαμάντους.

Ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν αὐτογράφων, τὰ ὁποῖα ἔχει
ἡ Ἀδελίνα Πάττη, αἱ ἰταλικά εφημερίδες ἀνηγρά-
φουσι τὰ ἔζη;». «Καλὴ μου Ἀδελίνα! Τίποτε δὲν
μοῦ φκίνεται ευκολότερον ἢ τὸ νὰ γράψω ἰδέαν τινα
εἰς τὸ λεύκιμά σου ἰδέαν ἢ ὅποια ποτὲ δὲν μοῦ
βγαίνει ἀπὸ τὸ κεφάλι, δηλ. νὰ σὲ τιμῶ ὡς ἀξιολά-
τρευτον πλάσμα, νὰ θαυμάζω τὰ μαχικά σου θεῖληγ-
τρα καὶ νὰ μένω διαρκῶς ὁ φίλος σου Γ. Ροσί-
νης». — Ἐν Πιρσιόσις 16 Φεβρουαρίου 1864. Ὁ
Μάυερβεργ εἰργραψεν «Ὁ εὐγνώμων συγγραφεὺς προ-
σφέρει τὰ σεβάσματά του εἰς τὴν πολυθελγητρὸν
τοῦ Διὸς ἄν καὶ ἐκπράξει εἰς αὐτὴν τὴν θυμω-
σμόν του». Ὁ Ἐκτωρ Βερλιώζ ἠρκέσθη ἰν γράφῃ:
«Oportet pati». Οἱ λατινισταὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο «Ἐ-
χομεν ἀνάγκην τῶν παθῶν», οἱ δὲ φιλόμουσοι «ἔχο-
μεν ἀνάγκην τῆς Πάττη».